

Til: PMR

Dato:31.03.2017

Saksbehandler:

Anne-Brit Strandset

Forslag til endringer i litteratur, hjelpemidler, læringsutbytte og fagbeskrivelser for høsten 2017.

Det er innkommet forslag til endringer i litteratur og læringsutbytte fra studieårsansvarlige og ansvarlige faglærere. Endringsforslagene presenteres i dette notatet, sortert etter studieår i kronologisk rekkefølge. Vedtatte endringer vil normalt ikke tre i kraft før påfølgende semester.

INNHOLDSLISTE

Side: 3-7..... **ANDRE STUDIEÅR**

- 1. JUS2111 folkerett**
- 2. JUS2111 velferdsrett**

Side 7-9 **FJERDE STUDIEÅR**

- 1. Rettssosiologi**
- 2. Rettsfilosofi**
- 3. Strafferett**

Side:9-14.....**ENGELSKE VALGEMNER**

- 1. JUS5912**
- 2. JUS5310**

Studieseksjonen
Postadr.: Postboks 6706 St. Olavs plass,
0130 OSLO

Telefon: 22 85 95 00
Telefaks: 22 85 96 58
postmottak@jus.uio.no
www.jus.uio.no
Org.nr.: 971 035 854

3. JUS5540Side: 14-30.....**NORSKE VALGEMNER**

- 1. JUR1285 Innføring i markedsrett**
- 2. JUS5810 Opphavsrett**
- 3. JUS5511 Arbeidsrett**
- 4. JUROFF1201 Introduksjon i forvaltningsrett**
- 5. JUS5280 Internasjonal privatrett**
- 6. JUS5701 Internasjonale menneskerettigheter**
- 7. JUS5980 Skatterett**
- 8. JUS5720 Samerett**
- 9. JUS5880 Finansmarkedsrett**
- 10. JUS5980 Skatterett II**
- 11. JUS5982 Skatterett III**

Side: 30-32.....**SPRÅKFAG**

- 1. ENGSEMJ**

Side: 32-38.....**EMNELEVERANSER TIL ANDRE STUDIEPROGRAM**

- 1. HUMR5131 Menneskerettigheter**
- 2. HUMR5132 Human Rights**

ANDRE STUDIEÅR: JUS2111

JUS2111 FOLKERETT

Ansvarlig faglærer Malcolm Langford

Erstatte den eksisterende pensum med den følgende.

Obs: Den norske lærebok (alternativ 1) bruker ca 450 ord per side mens de to engelske bøkene bruker ca 300 ord per side. Derfor er de engelske bøkene lagt opp til 1,5 s.

Alternativ I**Innføringslitteratur:**

- **Vaughan Lowe**, *International Law: A Very Short Introduction*, Oxford University Press, 2015.

Hovedlitteratur:

- **Ruud, Morten og Ulfstein, Geir**: *Innføring i folkerett*, 4. utg., Universitetsforlaget. [ORIA](#)

Følgende avsnitt i fjerde utgave er ikke del av hovedlitteraturen:

Kap. 2 Kap. 3, Kap. 7(pkt. 5.3), Kap. 12(pkt. 3.1, 3.5. og 3.7.), Kap. 13, Kap. 15, Kap. 16, Kap. 17(med unntak av pkt. 3). 200 sider.

Eller

Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggslitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet):

Erstatte den eksisterende pensum med den følgende.

Obs: Den norske lærebok (alternativ 1) bruker ca 450 ord per side mens de to engelske bøkene bruker ca 300 ord per side. Derfor er de engelske bøkene lagt opp til 1,5 s.

Alternativ I**Innføringslitteratur:**

- **Vaughan Lowe**, *International Law: A Very Short Introduction*, Oxford University Press, 2015.

Hovedlitteratur:

- **Ruud, Morten og Ulfstein, Geir**: *Innføring i folkerett*, 4. utg., Universitetsforlaget. [ORIA](#)

Følgende avsnitt i fjerde utgave er ikke del av hovedlitteraturen:

Kap. 2 Kap. 3, Kap. 7(pkt. 5.3), Kap. 12(pkt. 3.1, 3.5. og 3.7.), Kap. 13, Kap. 15, Kap. 16, Kap. 17(med unntak av pkt. 3). 200 sider.

Eller

Alternativ 2

Innføringslitteratur:

- **Sondre Torp Helmersen:** *Folkerett i et nøtteskall*, Gyldendal Juridisk, 2014

Hovedlitteratur:

- **James Crawford**, *Brownlie's Principles of International Law*, Oxford University Press, 2012, Kap: 2, 4, 5(pkt. 1-2), 6(pkt 1-4), 7(pkt 1-6), 8, 11, Kap. 13 (pkt. 1-2), 16, 17(pkt1-5), 19(pkt. 4), 21, 22 (pkt1-2), 23(pkt1), 25, 31(pkt. 1-3), 32, 33. (pkt. 1-3,5).(291*2/3 = 194 sider). [ORIA](#)
- **Malcolm Shaw**, *International Law*, Cambridge University Press, 7utg., 2014, s. 1054-1062 (9*2/3=6 sider).

Tilleggslitteratur

- **James Crawford and Marti Koskeniemi**, *The Cambridge Companion to International Law*, Cambridge University Press, 2012. [ORIA](#)
- **Boyle, Alan E. og C. Chinkin:** *The making of international law*, Oxford University Press, 2007 [ORIA](#)
- **Malcolm Shaw**, *International Law*, Cambridge University Press, 7utg., 2014.
- **Geir Ulfstein**, *Hva er folkerett*, Oslo, 2016 (Universitetsforlaget).
- **B.S. Chimni**, Third World Approaches to International Law, *International Community Law Review*, vol 8, 2006, s. 3–27. [PDF](#)
- **Diane Otto**, The Exile of Inclusion: Reflections on Gender Issues in International Law Over the Last Decade, *Melbourne Journal of International Law, Volume 10, Issue 1, 2009* [PDF](#)
- **Martti Koskeniemi**, 'The Fate of Public International Law: Between Technique and politics', *Modern Law Review*; vol 70, 2007, s. 1-30. [PDF](#)
- **Andrew Guzman**, *How International Law Works? A Rational Choice Theory*, Oxford, 2008 (Oxford University Press).
- **Mads Andenas**, 'Jurisdiction, Procedure and the Transformation of International Law', *European Journal of Business Law*, (2012) s. 127-138. [PDF](#)

Traktat- og materialsamlinger

- Fife, Rolf Einar: Den internasjonale domstol i Haag - rettspraksis 1946-1993, Oslo 1994 (TANO). Relativt kortfattet omtale av sakene og dommene på norsk. [ORIA](#)
- "Norges Traktater" (flere bind).
- "Overenskomster med fremmede stater". [ORIA](#)
- "United Nations Treaty Series". Tilgang via fakultetets IP-nummer Veiledning
- "I.C.J. Reports" (International Court of Justice, Reports of Judgements, etc). [Lenke til ICJs hjemmeside](#)
- Listen av kjerne dommer på kurswebsiden.
- "U.N. Reports of International Arbitral Awards". [ORIA](#)

Disse samlingene vil, sammen med traktatsamlingene, være til hjelp ved studier av primærmateriale. Det gjøres oppmerksom på at traktatsamlingen "Global and European Treaties"

inneholder et bredere tilfang av traktater enn "Folkerettslig tekstsamling", noe som vil være nyttig ved studiet av relevant primærmateriale.

Forslag til endring i læringsutbytte (må beskrives i kategoriene: kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse):

Supplere ferdigheter med «Analysere kritisk spørsmål om folkeretts utvikling, anvendelse og effekter».

JUS2211 Velferdsrett

Innføringslitteratur

Ansvarlig faglærer: Morten Kjelland

Kjønstad, Asbjørn, Aslak Syse og Morten Kjelland: Velferdsrett I: Grunnleggende rettigheter, rettssikkerhet og tvang, 6. utg. Oslo: Gyldendal Juridisk, 2017, kapittel 1 og kapittel 2 punkt 2.1 og punkt 2.2.

Hovedlitteratur

Kjønstad, Asbjørn, Aslak Syse og Morten Kjelland: Velferdsrett I: Grunnleggende rettigheter, rettssikkerhet og tvang, 6. utg. Oslo: Gyldendal Juridisk, 2017

Hele boken er pensum, unntatt følgende:

Kapittel 1, punkt 2.1, punkt 2.2, punkt 3.3, punkt 4.7, punkt 5.6, punkt 6.2.1.3, punkt 6.4.3, punkt 6.4.4, punkt 6.5.3, punkt 7.1, punkt 7.3.3.2, punkt 7.3.7, punkt 7.5.4, punkt 7.6, punkt 8.3, punkt 8.4, punkt 8.5, punkt 8.6, punkt 8.7, punkt 10.1, punkt 10.3, punkt 10.4, punkt 10.8 og punkt 10.11.

Petitavsnitt er ikke pensum.

Tillegglitteratur

Bogstad, Biørn (red.): *Trygd og pensjon i EØS*, Oslo: Gyldendal akademisk 2015, kapittel 1 og 2

Bendiksen, Lena R.L. og Trude Haugli: *Sentrale emner i barneretten*, 2. utg., Universitetsforlaget 2015.

Bårdsen, Arnfinn: «Høyesteretts praksis på psykiatrifeltet», *Kritisk juss* 2016, s. 238–262.

Holgersen, Gudrun: *Sykdom, symptomer og diagnoser. Folketrygdens sykdomsvilkår i lys av nyere rettspraksis*, i Aslak Syse, Kirsten Ketscher, Kåre Lilleholt og Eivind Smith (red.) *Velferd og rettferd: Festskrift til Asbjørn Kjørstad*, 2013 s. 3001–314

Høstmælingen, Njål, Elin Saga Kjørholt og Kirsten Sandberg: *Barnekonvensjonen. Barns rettigheter i Norge*, 3. utgave, Universitetsforlaget 2016, kap. 3, 5, 8, 9, 10 og 11.

Ikdahl, Ingunn og Vibeke Blaker Strand (red.): *Rettigheter i velferdsstaten: begreper, trender, teorier*, Oslo: Gyldendal Juridisk 2016

Ikdahl, Ingunn: *Hvilken vekt skal man legge på Trygderettens praksis? Argumenter fra en empirisk studie av rettsutvikling i trygderettsforvaltningen*, i Ulf Stridbeck, Morten Kjelland og Reidun Førde (red.) *Cand.mag., cand.med., cand.jur., cand.alt Festskrift til Aslak Syse*. Oslo 2016 s. 307–318

Ketscher, Kirsten: *Socialret: prinsipper, rettigheter, verdier*, 4. utg., København: Karnov Group, 2014, kapittel 2 og 4

Kjellevoid, Alice: *Sosiale menneskerettigheter – av betydning for norsk helse- og sosialrett*, *Nordisk Tidsskrift for Menneskerettigheter*, 2006 s. 301–317.

Kjørstad, Asbjørn, Aslak Syse og Morten Kjelland: *Velferdsrett II: Barnevern- og sosialrett*, 5. utg. Oslo: Gyldendal Juridisk, 2017.

Syse, Aslak: Tvungent psykisk helsevern – enkelte kommentarer, *Kritisk juss* 2016, s. 278–300.

Søvig, Karl Harald: Europerisering av sosialretten. I *Nordisk Socialrättslig Tidsskrift* 2010 s. 113–134.

FJERDE STUDIEÅR

JUS4122 Retts sosiologi

Ansvarlig faglærer **Kristin Bergtora Sandvik**

Ta ut:

Borch, Christian (2013): Niklas Luhmann om retssystemets autopoiesis. I: Hammerslev og Rask Madsen (red.), *Retts sosiologi – klassiske og moderne perspektiver*. Hans Reitzels. Forlag: København, s. 331 – 347

S, Eva (2013) *Feministisk rettsteori og retts sosiologi*. I: Hammerslev og Rask Madsen (red.), *Retts sosiologi – klassiske og moderne perspektiver*. Hans Reitzels Forlag: København, s. 605-627.

de Sousa Santos, Boaventura, and César A. Rodríguez-Garavito (2005) *Law, Politics and the Subaltern in Counterhegemonic Globalization*, ch.1, in de Sousa Santos, Boaventura, and César A. Rodríguez-Garavito, eds. *Law and globalization from below: towards a cosmopolitan legality*. Cambridge University Press, 2005.

Lemaitre, Julieta & Sandvik, Kristin Bergtora (2015). Shifting Frames, Vanishing Resources, and Dangerous Political Opportunities: Legal Mobilization among Displaced Women in Colombia. *Law & society review*. ISSN 0023-9216. 49(1), s 5- 38

Bruke artikkel på norsk isteden:

Christie, Nils. "Conflicts as property." *British journal of Criminology* 17.1 (1977): 1-15. <http://bjc.oxfordjournals.org/content/17/1/1.full.pdf+html>

Legge til:

Sandvik, K.B. (2006). Internasjonal strafferett: Rettferdighet som tilskuersport? *Samtiden*, 3. <http://samtiden.no/2011/01/13/internasjonalt-strafferett-rettferdighet-som-tilskuersport/>

Deler av rapporten «Rett til rett kjønn - helse til alle kjønn»
https://www.regjeringen.no/contentassets/d3a092a312624f8e88e63120bf886e1a/rapport_juridisk_kjonn_100415.pdf

Holmes, Mary. *What is gender?: Sociological approaches*. Sage, 2007. ch.1.
<https://libcom.org/files/Mary%20Holmes%20What%20is%20Gender%20Sociological%20Approaches.pdf>

Hammerslev og Thomas Mathisen ”Marxistisk Retts sosiologi” Hammerslev og Rask Madsen(red.), Retts sosiologi – klassiske og moderne perspektiver. Hans Reitzels Forlag: København,

Forslag til endring i læringsutbytte (må beskrives i kategoriene: kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse):

Ta ut Luhmann fra Sentral retts sosiologisk teori (Weber, Habermas, ~~Luhmann~~)
Legge til Marx i Sentral retts sosiologisk teori.

JUS4123 Retts filosofi

Ansvarlig faglærer: Svein Eng

FAGOMRÅDE

Retts filosofi, semiobligatorisk valgfag, åttende semester.

ENDRINGSFORSLAG UNDER

LÆRINGSKRAV → KUNNSKAP → "RETTSPOSITIVISMEDEBATT" →, 4. KULEPUNKT:
"...god forståelse av hovedtrekkene..." foreslås endret til "...kjennskap til hovedtrekkene..."

Etter endringen vil kulepunktet i sin helhet lyde:

"Studenten skal ha kjennskap til hovedtrekkene i diskusjonen mellom Dworkin, på den ene side, og Hart og hans etterfølgere, på den annen. "

Vennlig hilsen

Svein Eng

JUS4211 Stafferett

Ansvarlig faglærer: Ulf Stridbeck

Under litteraturbeskrivelse erstattes andre avsnitt til

«Anbefalt hovedlitteratur i alminnelig strafferett er Johs. Andenæs: Alminnelig strafferett (6. utg., 2016 eller Ståle Eskeland: Strafferett (5. utg., 2017).»

Tredje avsnitt fjernes.

Fjerde avsnitt om Eskelands bok. Setningene 3 og 4 erstattes med følgende tekst:
«Eskeland 5. utg. innebærer ingen omfattende revisjon av 4. utg. Det dreier seg primært om enkeltstående tilpasninger til rettstilstanden under straffeloven av 2005.»

Syvende avsnitt, «Det arbeides med...» fjernes.

Hovedlitteratur alminnelig strafferett.

God forståelse: Alternativ 2 (Eskeland 4. utg.) fjernes i sin helhet.

Kjennskap: Alternativ 2 (Eskeland 4. utg.) fjernes i sin helhet.

Sidetallene til Eskeland oppdateres på følgende måte

Forelesing 1-2: Tolking av straffebud: Andenæs s. 104-125 (Eskeland, s. 92-162)

Forelesing 3-4, Straffrihetsgrunner (+kausaltet): Andenæs s. 125-137, 150-207, Eskeland s. 195-205, 255-284

Forelesing 5-Skyld, faktisk villfarelse: Andenæs s. 217-255, Eskeland s. 285-325, 331-338

Forelesing 6-7: Tilregnelighet, rus og straffansvar, rettsuvitenhet: Andenæs s. 288-324, 255-273, Eskeland, s. 339-361, 326-331

Forelesing 8-Forsøk: Andenæs s. 345-369, Eskeland s. 205-216

Forelesing 9-10: Medvirkning: Andenæs s. 325-345, Eskeland s. 217-2241

Straffeprosess. Under tilleggslitteratur/Artikler, tilføyes etter Johnsens artikkel «prinsippet om at tvilen ..tidsskriftet der den er publisert: Jussens Venner, 1987 s. 195

ENGELSKE VALGEMNER

JUS5912 Legal Writing and Oral Advocacy in International Law

Ansvarlig faglærer: Gentian Zyberi

Textbook for the course:

- Sharon Hanson, *Learning Legal Skills and Reasoning*, 4th Edition (Routledge – 2016), except chapters 1, 2, 6, 7, 8, 10, 11, 14, 16, and 23 (**378 pages**).

Available online through the university library or Fronter:

- Pamela Samuelson, *Good Legal Writing: of Orwell and Window Panels*, University of Pittsburg Law Review 46 (1984-1985), pp. 149-169 (20 pages).
- Monika Ambrus, Karin Arts, Ellen Hey, Helena Raulus 'The role of experts in international and European decision-making processes: setting the scene' in Monika Ambrus, Karin Arts, Ellen Hey, Helena Raulus (eds), *The Role of 'Experts' in International and European Decision-Making Processes: Advisors, Decision Makers or Irrelevant Actors?* (Cambridge University Press, 2014), pp. 1-16 (16 pages).
- Michael Bothe, 'Verification of Facts', Max Planck Encyclopedia of Public International Law [MPEPIL] (16 pages).
- ICTY, Defence Motion (12 pages).
- ICTY, Prosecution Motion (42 pages).
- ICTY, Trial Chamber Decision (15 pages).

To be added:

- Arman Sarvarian, 'The Role of Counsel Ethics in International Litigation', in Arman Sarvarian, [Professional Ethics at the International Bar](#) (Oxford University Press, 2013), pp. 7-28 (22 pages);
- Marc Jacob, 'Precedents: Lawmaking Through International Adjudication', in A. von Bogdandy and I. Venzke (eds.), [International Judicial Lawmaking: On Public Authority and Democratic Legitimation in Global Governance](#) (Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2012), pp. 35-68 (34 pages).

Additional useful materials:

Books:

- Emily Finch and Stefan Fafinski, *Legal Skills*, fifth edition (Oxford University Press, 2015);
- Peter Butt, *Modern Legal Drafting: A Guide to Using Clearer Language*, third edition (Cambridge University Press, 2013);
- Rupert Haigh, *Legal English*, fourth edition (Routledge, 2012);
- Lisa Webley, *Legal Writing*, third edition (Routledge, 2013);
- Chris Turner and Jo Boylan-Kemp, *Unlocking Legal Learning*, third edition (Routledge, 2012);
- Bryan A. Garner, *The Elements of Legal Style*, second edition (Oxford University Press, 2002);
- Antonin Scalia and Bryan A. Garner, *Making Your Case: The Art of Persuading Judges* (Thomson West, 2008).

Online resources:

- [The UN Audiovisual Library of International Law](#);
- [The Peace Palace Library Research Guides](#);

- TED Talks, [Before public speaking...](#)

Forslag til internasjonale rettskilder og/eller fremmedspråklig litteratur:

Use a collection of international legal documents:

1. Ole Kristian Fauchald and Bård Sverre Tuseth (eds.), *Global and Regional Treaties* (Oslo, 2016).
2. Malcolm Evans (ed.), *Blackstone's International Law Documents*, 12th edition (Oxford University Press, 2015).

Forslag til endring i fagbeskrivelse:**Course description:**

This course helps the students to improve their general academic and lawyering skills in legal writing and oral advocacy in international law. While acknowledging the growing complexity and differences among various fields of international law, the course will address some of the main issues arising in the context of practicing international law before different permanent international courts as the International Court of Justice (ICJ) and the International Criminal Court (ICC). The course shall also help the students improve their general research skills.

The main issues covered during the seminars include an introduction to legal research methods in international law, the structure of legal argumentation, the interpretation of different international legal sources, good legal writing, and oral advocacy skills. Students will learn how to find and use various sources of international law, approach international legal questions from an academic or lawyering perspective, and construct sound legal arguments. Necessary attention will be paid also to ensure proper referencing to the sources used and to avoiding plagiarism.

Writing skills are developed through a couple of exercises, culminating in the writing of a final written submission based on a fictitious case. Oral advocacy skills are developed through lectures and short videos, and focus on three situations, namely presentations, mooting, and negotiations. The improvement of oral advocacy skills shall serve the students in different professional situations, as well as help them prepare for a mock trial presentation before a bench of selected judges.

Every student will be assigned a role as either applicant or respondent. The written submission and oral presentation will be assessed by international law experts. The final assessment for this course is based on both a *written submission* and a *mock trial presentation*, based on a fictitious case. The final written submission will be of a maximum of **5,000 words**, footnotes included.

Forslag til endring i læringsutbytte (må beskrives i kategoriene: kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse):

Skills and general competence:

Students will become familiar with international legal research methods and writing and advocacy skills in the area of public international law. The course focuses the practice of those skills through various small exercises (written or oral) which are assigned during the course. Students examine how international legal sources and methods are applied, how lawyers conduct themselves in international legal practice, and how legal arguments and strategies are constructed depending on the international adjudication forum.

This course will improve the legal writing and oral advocacy skills of the students and enhance their overall understanding of the international legal system, the writing of different legal documents, the legal procedures before different international courts, the writing of a Master thesis on an international law topic, and the pursuit of careers in international law which require solid writing and oral advocacy skills.

Totalt antall sider hovedlitteratur: Textbook, except chapters 1, 2, 6, 7, 8, 10, 11, 14, 16, and 23.

Total of compulsory reading for the course: **555 pages**

JUS5310 EU Competition Law

Ansvarlig faglærer: Erling Hjelmeng

Det er en pensumendring i EU Competition Law, JUS5310 og 1310, Richard Whish sin bok endres til 8. utgave 2015 (fra 7. utgave 2012). Alle kapittelansvisninger er uendret.

JUS5540 Public International Law

Ansvarlig faglærer: Cecilia Bailliet

Additional Main Syllabus (additional 78 pages total):

1) John Baylis, Steve Smith, and Patricia Owens, eds., *The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations*, 7th edition (Oxford University Press, 2017). Available as an ebook, we request that the library purchase the ebook so the students may access it:

<https://global.oup.com/academic/product/the-globalization-of-world-politics-9780198739852?cc=no&lang=en&>

Three chapters will be assigned:

Tim Dunne and Brian C. Schmidt, "Realism", in John Baylis, Steve Smith, and Patricia Owens, eds., *The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations*, 7th edition (Oxford University Press, 2017). Pp. 101-114

Tim Dunne, "Liberalism", in John Baylis, Steve Smith, and Patricia Owens, eds., *The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations*, 7th edition (Oxford University Press, 2017). Pp.116-126

Michael Barnett, "Social constructivism", in John Baylis, Steve Smith, and Patricia Owens, eds., *The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations*, 7th edition (Oxford University Press, 2017). Pp 144-157

2) Andrea Bianchi, *International Law Theories* (Oxford 2016), available as an ebook, we request that the library purchase the ebook so the students may access it:

<https://global.oup.com/academic/product/international-law-theories-9780198725121?cc=no&lang=en&>
Chapter 9 Feminism pp 183-204 and Chapter 10 Third World Approaches pp. 205-226

Forslag til endring i fagbeskrivelse:

Students will receive an introduction to International Relations theory and its relevance to International Law

Forslag til endring i læringsutbytte (må beskrives i kategoriene: kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse):

The Ministry of Foreign Affairs in its review of our program suggested that we provide law students with international affairs theoretical perspectives

Totalt antall sider hovedlitteratur:

505

Additional Syllabus Readings for Public International Law JUS 5540:

- 1) John Baylis, Steve Smith, and Patricia Owens, eds., *The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations*, 7th edition (Oxford University Press, 2017). Available as an ebook, we request that the library purchase the ebook so the students may access it:
<https://global.oup.com/academic/product/the-globalization-of-world-politics-9780198739852?cc=no&lang=en&>

Three chapters will be assigned:

Tim Dunne and Brian C. Schmidt, "Realism", in John Baylis, Steve Smith, and Patricia Owens, eds., *The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations*, 7th edition (Oxford University Press, 2017). Pp. 101-114

Tim Dunne, "Liberalism", in John Baylis, Steve Smith, and Patricia Owens, eds., *The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations*, 7th edition (Oxford University Press, 2017). Pp.116-126

Michael Barnett, "Social constructivism", in John Baylis, Steve Smith, and Patricia Owens, eds., *The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations*, 7th edition (Oxford University Press, 2017). Pp 144-157

- 2) Andrea Bianchi, *International Law Theories* (Oxford 2016), available as an ebook, we request that the library purchase the ebook so the students may access it:
<https://global.oup.com/academic/product/international-law-theories-9780198725121?cc=no&lang=en&>

Chapter 9 Feminism pp 183-204 and Chapter 10 Third World Approaches pp. 205-226

Vedlagt er endringer i pensum i 5540 PUBLIC International Law. Dette kommer i tillegg til pensum som ligger fra før. I tillegg åpner vi for openbook eksamen.

NORSKE VALGEMNER**JUR1285 Innføring i markeds- konkurranse og immaterialrett****Ansvarlig faglærer: Ole-Andreas Rognstad****Forslag til endring i læringsutbytte (må beskrives i kategoriene: kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse):****Kunnskap**

Studenten skal ha:

- Kunnskap om hovedtrekkene i immaterialretten, konkurransebegrensingsretten og vernet mot illojal konkurranse med vekt på:
 - Vilkårene for at frembringelser skal få vern etter åndsverkloven, patentloven, designloven og varemerkeloven, samt markedsføringsloven §§ 28–30
 - Hvordan en vurderer om andre frembringelser gjør inngrep i vernet etter de ovennevnte lovene
 - Hvordan generalklausulen i markedsføringsloven § 25 kan supplere vernet etter de ovennevnte lovene
 - Vilkårene i forbudene mot konkurransebegrensende samarbeid (konkurranseloven § 10) og mot misbruk av markedsdominans (konkurranseloven § 11)
- Grunnleggende forståelse for hensynene bak de relevante regelsett og sammenhengen mellom dem

Ferdigheter

Studenten skal kunne:

- Foreta praktisk innrettede immaterialrettslige og konkurranserettslige vurderinger, både ut fra et rådgivnings- og konfliktforebyggingsperspektiv og et konfliktløsningsperspektiv

Generell kompetanse

- Studenten får innførende kunnskap og forståelse for nasjonalt og europeisk regelverk som danner forutsetninger for personers og virksomheters konkurransevilkår i markedet. Kunnskapen gir godt grunnlag for fordypningsstudier i de enkelte disipliner, men gir også muligheter for tilegnelse av nærmere kunnskaper gjennom praktisk arbeid, f.eks. som advokat/rådgiver eller i offentlig forvaltningsvirksomhet.

JUS5810 Ophavsrett

Ansvarlig faglærer: Ole-Andreas Rognstad

Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggslitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet):

Ny støttelitteratur: Proposisjon til ny åndsverklov (Prop L (2016-2017)).

(Den nærmere referansen må ettersendes, ettersom proposisjonen først kommer i april).

JUR1511 Arbeidsrett-den individuelle del

Ansvarlig faglærer: Johann Mulder

Forslag til endring i hjelpemidler:

Ingen!

Kvarstår:

Evju, Stein (red.): Materialsamling i arbeidsrett. Hovedavtaler, overenskomster, direktiver. Institutt for privatrett. Stensilserie B. Nr. 65 – 2014.

Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggslitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet):

Innføringslitteratur:

Utgår:

Hirst, Marion Holthe, og Sven Ivar Lønneid: *Arbeidsrett i et nøtteskall*. Oslo: Gyldendal Juridisk 2015.

Kvarstår:

Stokke, Torgeir Aarvaag, Kristine Nergaard, Stein Evju: *Det kollektive arbeidslivet*. 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget 2013, kap. 2, 3 og 4.

Evju, Stein: «Utviklingstrekk i den individuelle arbeidsretten», *Arbeidsrett* 2011, s. 143–163.

Evju, Stein: «Arbeidsrettdisiplinen og arbeidsrettsforskningen i tilbakeblikk : Utviklingen av faget og forskningen fra fortid til nåtid», *Arbeidsrett* 2012, s. 1–29).

Hovedlitteratur:

Ny:

Skjønberg, Alexander Næss, Eirik Hognestad og Marianne Jenum Hotvedt: *Individuell arbeidsrett*. 2. utg. Oslo: Gyldendal Juridisk 2017 (ny utg. under utgiving). Erstatte tidligere utg.

Utgår:

Hirst, Marion Holthe, og Sven Ivar Lønneid: *Arbeidsrett i et nøtteskall*. Oslo: Gyldendal Juridisk 2015, s. 29–42 (diskrimineringsrett) og s. 57–70 (midlertidig ansettelse).

Kvarstår:

Evju, Stein: «Saklighet og saklighetsprøvelse. En rettsgenetisk studie», *Arbeidsrett* 2013, s. 82–111.

Støtte- og tillegglitteratur:

Utgår:

Sjøreide, Christel: «Midlertidig ansattes rett til fast stilling etter fireårsregelen», *Arbeidsrett* 2009, s. 146–159.

Ny:

Sundet, Tron Løkken, Tariffavtalen. Oslo: Fagboksforlaget 2014.

Kvarstår:

Forarbeider til endringer 2015 i arbeidsmiljøloven:

- ◊ Prop. 39 L (2014–2015), Innst. 208 L (2014–2015).
- ◊ Prop. 48 L (2014–2015), Innst. 207 L (2014–2015).
- ◊ Prop. 85 L (2015–2015), Innst. 75 L (2015–2016).

Kommentarutgaver til arbeidsmiljøloven:

- ◊ Jan Fougner m.fl. (Universitetsforlaget).
- ◊ Henning Jakhelln m.fl. (red.), *arbeidsrett.no* (Cappelen-Damm).

- ◊ A.S. Johansen og E. Stueland (red.) (Gyldendal Akademisk).

(Og nettversjoner av lovkommentarer.)

Fanebust, Arne: *Innføring i arbeidsrett : Den individuelle del*. 4. utg. Oslo: Universitetsforlaget 2015.

Evju, Stein: *Utvalgte artikler 2001-2010*. Oslo: Universitetsforlaget 2010.

- ◊ «Arbeidsrett og styringsrett – et perspektiv», s. 29–46.
- ◊ «Arbeidsrett i møte med Europa : Om utstasjonering, tjenstedirektiv og andre direktiver», s. 255–279.
- ◊ «Direktivimplementering og arbeidstageres søksmålsposisjon» s. 391–448.
- ◊ «Labour-only contracting – the Norwegian way», s. 553–566.
- ◊ «Permittering og trygd : Trekk av rettsutviklingen», s. 567–598.

Evju, Stein: «Styringsrett og restkompetanse», *Arbeidsrett* 2010, s. 49–65.

Thorkildsen, Tarjei, og Tonje H. Drevland: «Arbeidsgivers styringsrett – en restkompetanse?», *Arbeidsrett* 2010, s. 30–48.

Hellum Anne, og Kirsten Ketscher (red.): *Diskriminerings- og likestillingsrett*. Oslo: Universitetsforlaget 2008; diverse artikler.

Hotvedt, Marianne Jenum, og Terese Smith Ulseth: «Arbeidsavtalen og styringsrett: Harmoni i en domsoktett», *Arbeidsrett* 2013, s. 112–138.

Roseth, Kai Ove og Christel Kvalvik: «Aldersgrenser og aldersdiskriminering - er det lenger rom for å fastsette eller avtale særskilte aldersgrenser i norsk arbeidsliv?», *Arbeidsrett* 2012, s. 143–165.

Edvardsen, Kjetil: «Retten til fast ansettelse -Praktiske problemstillinger tilknyttet grunnbemanningslæren», *Arbeidsrett* 2012, s. 103–141.

Thorkildsen, Tarjei: «Endring av tjenestepensjonsordninger - arbeidsrettslige aspekter», *Arbeidsrett* 2012, s. 59–79.

Totalt antall sider hovedlitteratur:

26 s. tatt ut.

Per i dag er det uklart hvor mange sider Skjønberg/Hognestad/Hotvedt blir.

Ca. 415 sider totalt.

JUS5511 Arbeidsrett-den individuelle del

Ansvarlig faglærer: Johann Mulder

Forslag til endring i hjelpemidler:

Ingen!

Kvarstår: Evju, Stein (red.): Materialsamling i arbeidsrett. Hovedavtaler, overenskomster, direktiver. Institutt for privatrett. Stensilserie B. Nr. 65 – 2014.

Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggslitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet):

Innføringslitteratur:

Utgår:

Hirst, Marion Holthe, og Sven Ivar Lønneid: *Arbeidsrett i et nøtteskall*. Oslo: Gyldendal Juridisk 2015.

Kvarstår:

Stokke, Torgeir Aarvaag, Kristine Nergaard, Stein Evju: *Det kollektive arbeidslivet*. 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget 2013, kap. 2, 3 og 4.

Evju, Stein: «Utviklingstrekk i den individuelle arbeidsretten», *Arbeidsrett* 2011, s. 143–163.

Evju, Stein: «Arbeidsrettdisiplinen og arbeidsrettsforskningen i tilbakeblikk : Utviklingen av faget og forskningen fra fortid til nåtid», *Arbeidsrett* 2012, s. 1–29).

Hovedlitteratur:

Ny:

Skjønberg, Alexander Næss, Eirik Hognestad og Marianne Jenum Hotvedt: *Individuell arbeidsrett*. 2. utg. Oslo: Gyldendal Juridisk 2017 (ny utg. under utgiving). Erstatte tidligere utg.

Utgår:

Hirst, Marion Holthe, og Sven Ivar Lønneid: *Arbeidsrett i et nøtteskall*. Oslo: Gyldendal Juridisk 2015, s. 29–42 (diskrimineringsrett) og s. 57–70 (midlertidig ansettelse).

Kvarstår:

Evju, Stein: *Utvalgte artikler 2001-2010*. Oslo: Universitetsforlaget 2010.

- ◊ Følgende artikler inngår som hovedlitteratur:
- ◊ «Arbeidsrett og styringsrett – et perspektiv», s. 29–46.
- ◊ «Arbeidsrett i møte med Europa : Om utstasjonering, tjenstedirektiv og andre direktiver», s. 255–279.
- ◊ «Labour-only contracting – the Norwegian way», s. 553–566.
- ◊ «Permittering og trygd : Trekk av rettsutviklingen», s. 567–598.

Evju, Stein: «Informasjon og drøftelser som beslutningsvilkår», *Arbeidsrett og arbeidsliv* Bind 1, s. 263–273 (2005).

Evju, Stein: «Saklighet og saklighetsprøvelse. En rettsgenetisk studie», *Arbeidsrett* 2013, s. 82–111.

Hotvedt, Marianne Jenum, og Terese Smith Ulseth: «Arbeidsavtalen og styringsrett: Harmoni i en domsoktett», *Arbeidsrett* 2013, s. 112–138.

Roseth, Kai Ove og Christel Kvalvik: «Aldersgrenser og aldersdiskriminering - er det lenger rom for å fastsette eller avtale særskilte aldersgrenser i norsk arbeidsliv?», *Arbeidsrett* 2012, s. 143–165.

Strand, Vibeke Blaker: «Forenklingssjuss – En trussel mot individets vern mot kjønnsdiskriminering?», *Lov og Rett* 2015, s. 449–470.

Støtte- og tilleggslitteratur:

Utgår:

Søreide, Christel: «Midlertidig ansattes rett til fast stilling etter fireårsregelen», *Arbeidsrett* 2009, s. 146–159.

Ny:

Sundet, Tron Løkken, Tariffavtalen. Oslo: Fagbokforlaget 2014.

Kvarstår:

Forarbeider til endringer 2015 i arbeidsmiljøloven:

- ◊ Prop. 39 L (2014–2015), Innst. 208 L (2014–2015).
- ◊ Prop. 48 L (2014–2015), Innst. 207 L (2014–2015).
- ◊ Prop. 85 L (2015–2015), Innst. 75 L (2015–2016).

Kommentarutgaver til arbeidsmiljøloven:

- ◊ Jan Fougner m.fl. (Universitetsforlaget).
- ◊ Henning Jakhelln m.fl. (red.), arbeidsrett.no (Cappelen-Damm).
- ◊ A.S. Johansen og E. Stueland (red.) (Gyldendal Akademisk).
- ◊ (Og nettversjoner av lovkommentarer.)

Fanebust, Arne: *Innføring i arbeidsrett : Den individuelle del*. 4. utg. Oslo: Universitetsforlaget 2015.

Hellum Anne, og Kirsten Ketscher (red.): *Diskriminerings- og likestillingsrett*. Oslo: Universitetsforlaget 2008; diverse artikler.

Evju, Stein: «Aldersdiskriminering, likebehandling og pensjonsalder», i: Stein Evju: *Arbeidsrett: Utvalgte artikler 2001-2010*, s. 604–629.

Evju, Stein: «Direktivimplementering og arbeidstageres søksmålsposisjon», i: Stein Evju, *Arbeidsrett : Utvalgte artikler 2001-2010*, s. 391–448.

Evju, Stein: «Styringsrett og restkompetanse», *Arbeidsrett* 2010, s. 49–65.

Thorkildsen, Tarjei, og Tonje H. Drevland: «Arbeidsgivers styringsrett – en restkompetanse?», *Arbeidsrett* 2010, s. 30–48.

Edvardsen, Kjetil: «Retten til fast ansettelse -Praktiske problemstillinger tilknyttet grunnbemanningslæren», *Arbeidsrett* 2012, s. 103–141.

Thorkildsen, Tarjei: «Endring av tjenstepensjonsordninger - arbeidsrettslige aspekter», *Arbeidsrett* 2012, s. 59–79.

Totalt antall sider hovedlitteratur:

26 s. tatt ut.

Per i dag er det uklart hvor mange sider Skjønberg/Hognestad/Hotvedt blir.

Ca. 590 sider totalt.

Dette er reelt sett ingen sidetallsending.

JUROFF1201 Introduksjon i forvaltningsrett

Ansvarlig faglærer: Christoffer C. Eriksen

Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggslitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet):

Til erstatning for all tidligere litteratur i faget foreslås følgende:

Innføring i juridisk metode, statsrett og forvaltningsrett:

Knophs oversikt over Norges rett, 14. utgave §§ 1-2 (s 1-25) og §§ 6-11 (s. 39-61) og § 107 (s. 572-592).

Forvaltningsrett og offentliglova:

Eckhoff & Smith, Forvaltningsrett, 10. utgave, kapittel 6 (s. 100-120), kapittel 8-9 (s. 142-180), kapittel 11-20 (s. 193-317), kapittel 23-25 (s. 335-418) og kapittel 29-30 (s. 459-490), og kapittel 33, I-IV (s. 515-530). Fremstillingen inneholder detaljer som går lenger enn læringskravene.

Det samlede pensum blir etter dette på 377 sider.

Selv om dette forslaget isolert sett innebærer at studentene må lese 37,7 sider pr studiepoeng innebærer ikke forslaget at studentene må arbeide mer pr studiepoeng enn om pensum hadde vært en bok på 300 sider skrevet spesielt for dette faget. Dette fordi Eckhoff & Smith, Forvaltningsrett omfatter detaljer som går lenger enn læringskravene, og fordi forslaget - av pedagogiske grunner - omfatter ca 20 sider ren innføringslitteratur (Knophs oversikt over Norges rett § 107). Her presenteres stoff som også behandles i Eckhoff & Smith, Forvaltningsrett.

Det foreslås et pensum som inneholder flere detaljer enn det som er nødvendig for dette fagets del fordi det ikke foreligger andre oppdaterte fremstillinger av hovedtrekkene i alminnelig norsk forvaltningsrett som er vesentlig mindre detaljerte enn Eckhoff & Smiths Forvaltningsrett.

JUS5280 Internasjonal privatrett

Ansvarlig faglærer: Giuditta Cordero-Moss

Forslag til endring i hjelpemidler:

Europeisk internasjonal privatrett, Institutt for privatretts Stensilserie B 74, 2016 (ISBN nr. 978-82-7236-254.5)

(oppdatert versjon av B 61 2014, som går ut)

Oppdatering av støttelitteratur (forrige liste tas ut og erstattes i sin helhet med følgende):

Støttelitteratur

Om internasjonal kontraktsrett i EU:

Report on the Convention on the law applicable to contractual obligations by Mario Giuliano, Professor, University of Milan, and Paul Lagarde, Professor, University of Paris I, Official Journal C 282, 31/10/1980 P. 0001 – 0050 [http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31980Y1031\(01\):EN:HTML](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31980Y1031(01):EN:HTML)

COM (2002) 654(01), GREEN PAPER on the conversion of the Rome Convention of 1980 on the law applicable to contractual obligations into a Community instrument and its modernization, s. 1-46

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52002DC0654&from=EN>

British Institute for International and Comparative Law Study on the question of effectiveness of an assignment or subrogation of a claim against third parties and the priority of the assigned or subrogated claim over a right of another person, 2012,

http://ec.europa.eu/justice/civil/files/report_assignment_en.pdf

Om internasjonal erstatningsrett i EU og i USA:

COM (2003) 427(01), Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL ON THE LAW APPLICABLE TO NON-CONTRACTUAL OBLIGATIONS ("ROME II") Explanatory memorandum, s. 1-40

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52003PC0427:EN:HTML>

P.J. Kozyris, Rome II: Tort Conflict on the Right Track! A Postscript to Symeon Symeonides' "Missed Opportunity", *The American Journal of Comparative Law* 2008, s. 471-497 (finnes på Heinonline på Oria)

Xandra E. Kramer, The Rome II Regulation on the Law Applicable to Non-Contractual Obligations: The European private international law tradition continued, *Nederlands Internationaal Privaatrecht (NIPR)* 2008, no. 4, s. 414 – 424. [http://repub.eur.nl/res/pub/14226/2008%20Rome%20II%20Regulation%20-%20NIPR%20\(Kramer\).pdf](http://repub.eur.nl/res/pub/14226/2008%20Rome%20II%20Regulation%20-%20NIPR%20(Kramer).pdf)

[Symeon Symeonides](#), The American Revolution and the European Evolution in Choice of Law: Reciprocal Lessons, *Tulane Law Review*, Vol. 82, No. 5, 2008, s. 1-51,

http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1104284

Symeon Symeonides, Rome II and Tort Conflicts: A Missed Opportunity, *American Journal of Comparative Law*, Vol. 56, 2008, s.1-46, http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1031803

http://ec.europa.eu/justice/civil/family-matters/index_en.htm

Om Luganokonvensjonen og Brussel I:

C 319 (23/12/2009), Explanatory report from Prof Fausto Pocar on the Convention on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters, signed in Lugano on 30 October 2007, s.1-56, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:319:0001:0056:EN:PDF>

Peter Arnt Nielsen, The new Brussels I Regulation, *Common Market Law Review* 50, 2013, s. 503-528

Study JLS/C4/2005/03 I, Report on the Application of the Regulation Brussels

I in the Member States presented by Burkhard

Hess, Thomas Pfeiffer and Peter Schlosser,

http://ec.europa.eu/civiljustice/news/docs/study_application_brussels_1_en.pdf

Rapporten til Brussel I 44/2001 (som Luganokonvensjonen er basert på):

Proposal for a COUNCIL REGULATION (EC) on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters (presented by the Commission)

EXPLANATORY MEMORANDUM, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:1999:0348:FIN>

Om internasjonal privatrett i Norden:

Michael Bogdan, Concise Introduction to EU Private International Law, 2016

Michael Bogdan, Svensk internationell privat- og processrätt, Stockholm 2014

Peter Arnt Nielsen, International handelsrett, København 2006

Nyttige lenker:

Rapporter om rettspraksis om Luganokonvensjonen:

http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/tema/andre/Europeisk_justissamarbeid/Luganokonvensjonen.html?id=417248

Den europeiske Kommissjonens portal om justissamarbeid gir en fin oversikt over det regelverk innenfor internasjonal privatrett: http://ec.europa.eu/justice/civil/index_en.htm

Ulike publikasjoner om internasjonal privatrett i regi av EU: http://ec.europa.eu/justice/civil/document/index_en.htm

Database with summaries in English of over 2300 judgments that were rendered between 1 March 2002 and 31 December 2015 concerning the Brussels I (Brussels I Recast), Brussels IIa, Maintenance, Rome I and Rome II Regulations and the Hague Maintenance Protocol in the Court of Justice of the European Union and in Belgium, Germany, England and Wales, Italy, Poland, Scotland and Spain.

The EUPILLAR Database, established and maintained by the University of Aberdeen, is available at <https://w3.abdn.ac.uk/clsm/eupillar/#/home>.

Nyheter, artikler og kommentarer innenfor europeisk internasjonal privatrett finnes på <http://www.conflictoflaws.net/>

Hjemmesiden til Haag-konferansen samler alle internasjonalprivatrettslige konvensjoner som er laget i regi av Haag-konferansen, samt oversikt over hvilke and som har signert og ratifisert dem og publikasjoner utgitt av konferansen i forbindelse med disse konvensjoner <http://www.hcch.net>

JUS5701 Menneskerettigheter

Ansvarlig faglærer: Vibeke Blaker Strand

Det foreslås at hovedlitteraturen består av følgende:

Andreas Føllesdal, Morten Ruud og Geir Ulfstein (red.), «Menneskerettighetene og Norge. Rettsutvikling, rettsavklaring, og demokrati», Universitetsforlaget 2017
Hele boken med unntak av kapitlene 3, 6 og 7 (244 sider)

Særlig om Den europeiske menneskerettskonvensjon

Mads Andenæs, Andreas Motzfeldt Kravik og Eirik Bjørge, «Høyesterett og EMD: samspill, subsidiaritet og skjønnsmargin» i Lov og rett 2015 nr. 5 s. 261-278 (18 sider)

Mads Andenæs, Andreas Motzfeldt Kravik og Eirik Bjørge, «Menneskerettsspørsmål for Høyesterett som EMD ikke har tatt stilling til» i Lov og rett 2015 nr. 6 side 323-343 (21 sider)

George Letsas: "The ECHR as a living instrument: its meaning and legitimacy" s. 106-141 i Andreas Føllesdal, Birgit Peters og Geir Ulfstein (red.) *Constituting Europe. The European Court of Human Rights in National, European and Global Context*, Cambridge University Press 2013 (36 s.)

Robert Spano: "The European Court of Human Rights and National Courts: A Constructive Conversation or a Dialogue of Disrespect?" s. 1-10 i *Nordic Journal of Human Rights* Vol. 33, No. 1 2015 (10 s.)

Dean Spielmann: "Whither the Margin of Appreciation?" i *Current Legal Problems*, Vol. 67 (2014), s. 49-65 (17 s.)

Statens plikter i forbindelse med implementering av internasjonale menneskerettigheter:

Comment [VBS1]: Totalt er den foreslåtte hovedlitteratur på 599 s.

Ineke Boerefijn: "International Human Rights in National Law" s. 631-656 Catarina Krause og Martin Scheinin (red.) "International Protection of Human Rights: A textbook" Åbo Akademi University Institute for Human Rights 2012 (26 s.)

Dokument 16 (2014-2015) Rapport til Stortingets presidentskap fra arbeidsgruppen som har utarbeidet forslag til lov og instruks om nasjonal institusjon for menneskerettigheter s. 5-41 (37 s.)

Enkeltspørsmål:

Innvandringsfeltet, saker som involverer barnets beste:

Merete Havre Meidell: "Brutte bånd ved utvisning av foreldre – rettferdig for hvem?" s. 169-185 i Beatrice Halsaa og Anne Hellum (red.) "Rettferdighet", Universitetsforlaget 2010 (17 s.)

Kirsten Sandberg: «Barnets beste som rettighet» s. 57-83 i Ingunn Ikdahl og Vibeke Blaker Strand (red.) «Rettigheter i velferdsstaten. Begreper, trender, teorier», Gyldendal 2016 (27 s.)

Vibeke Blaker Strand: "Ikke kun en Grunnlov på papiret – Barns menneskerettigheter er styrket" i Morgenbladet 2015 (3 s.)

Religionsfrihet og foreldreretten i forbindelse med utdanning:

Carolyn Evans: "Towards a Theory of Freedom of Religion or Belief" og "Historical Background" kap. 2 og 3 s. 18-50 i *Freedom of religion under the European Convention on Human Rights* Oxford University Press 2001. (33 s)

Ytringsfrihet:

Eric Barendt: "Why Protect Freedom of Speech?" kap. 1 s. 1-39 "Freedom of Speech" Oxford University Press 2007 (39 s.)

Frihetsberøvelse i Norge:

Prop. 56 S (2012-2013) «Samtykke til ratifikasjon av valgfri protokoll av 18. desember 2002 til FN-konvensjonen av 10. desember 1984 mot tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff.» s. 5-29 (t.o.m. pkt. 6.2.7) og s. 38-40 (f.o.m. pkt. 6.4.5). (28 s.)

ØSK-rettigheter:

Sandra Fredman: "The Structure of Positive Duties" kap. 3 s. 65-91 i "Human Rights Transformed. Positive Rights and Positive Duties" Oxford University Press 2008 (27 s.)

Kirsten Ketscher: «Ejendomsret til sociale udelser. Retrospektivt gensyn med Borthen og Thunheim i lyset af EMK Tp 1 art. 1 med inddragelse af Lindheim (Tomtefestesaken)» s. 315-330 i Ketscher, Lilleholt, Smith og Syse (red.) "Velferd og rettferd. Festskrift til Asbjørn Kjøenstad 70 år" Gyldendal Juridisk 2013 (16 s.)

Dette foreslås tatt ut av hovedlitteraturen:

Baarsen, Arnfinn: De nordiske høysterettene som konstitusjonsdomstoler: Noen nyere utviklingslinjer i Norges Høyesterett, Foredrag på Nordisk høyesterettsdommerseminar, Stockholm 23. og 24. mars 2015 (25s)

Blaker Strand, Vibeke og Larsen, Kjetil Mujezinovic: Menneskerettigheter i et nøtteskall. Oslo, Gyldendal 2015 2. 20-34, 63-107, s. 218-227 (70 sider)

JUS5720 Samerett

Ansvarlig faglærer: Kirsti Strøm Bull

Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggslitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet):

Går ut: Øivind Ravna, Samenes rett til land og vann, Historisk tidskrift nr. 2/2011, s. 189-212

Tas inn: Smith, Carsten & Kirsti Strøm Bull: Høyesterett og samiske rettigheter, I: Tore Schei; Toril Marie Øie, Jens Edvin Skoghøy (red.), **Lov Sannhet Rett. Norges Høyesterett 200** år. Universitetsforlaget 2015, s 478 – 507

Skogvang, Susann Funderud: Samisk kulturkompetanse – en forutsetning for dommeres uavhengighet, I: Nils Asbjørn Engstad, Astrid Lærdal Frøseth og Bård Tønder (red.), *Dommernes uavhengighet: Den norske dommerforening 100 år*. Fagbokforlaget 2012, s. 518-542

Broderstad, Else Grete og Hans Kristian Hernes: Gjennombrudd ved konsultasjoner? Finnmarksloven og konsultasjonsordningen i Stortinget, I: Hans Kristian Hernes og Nils Oskal (red.) *Finnmarksloven*, Cappelen 2008, s. 122-148

Forslag til endring i læringsutbytte (må beskrives i kategoriene: kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse):

- Det kreves **god forståelse** av følgende emner:
Grunnloven § 108, internasjonale konvensjoner og erklæringer av betydning for urfolk, Sentrale norske lover og rettsavgjørelser av betydning for samenes rettsstilling.

- Det kreves **kjennskap til** følgende emner:
(ingen endring)

Totalt antall sider hovedlitteratur:

570s

JUS5880 Financial Markets Law**Ansvarlig faglærer: Mads Andenæs****Fagbeskrivelse**

Finansmarkedene har en sentral betydning i samfunnsøkonomien som gjenspeiles i forskjellige rettsområder. Finansmarkedsrettsfaget omfatter kontrakter mellom finansinstitusjoner, andre profesjonelle aktører, og en part er privat investor. Faget omfatter også regulering og tilsyn med finansinstitusjoner og andre aktører i finansmarkedet. Internasjonale og europeiske kilder er sentrale på dette rettsområdet.

[Se emnesiden for fullstendig fagbeskrivelse](#)

Læringskrav:**Kunnskaper**

Kandidaten vil få god kunnskap om og forståelse av:

- Hensynene bak reguleringen av finansmarkedet
- Oppbygging av det norske finansmarkedet med oversikt over institusjoner, roller og funksjoner
- Oppbygging og regelverksstruktur på området i norsk rett
- Grunnleggende prinsipper i den internasjonale og europeiske reguleringen som er sentral på dette rettsområdet, herunder EU-retten og internasjonale standarder og deres samspill med nasjonalretten.

Kandidaten vil få kjennskap til følgende emner:

- Reglene om konsesjonspliktige institusjoners organisering og virksomhet
- Atferdsreglene i verdipapirretten
- Reglene om tilsyn med finansinstitusjoner og andre aktører i finansmarkedet
- Forskjellige privatrettslige aspekter av konsesjonspliktige institusjoners virksomhet.

Ferdigheter

Kandidaten vil kunne:

- Identifisere finansmarkedsrettslige problemstillinger
- Finne fram til, analysere og sammenstille rettskilder på området med sikte på å fastlegge gjeldende rett
- Kunne anvende finansmarkedsreglene i samspill med alminnelige formuerettslige og forvaltningsrettslige regler på konkrete tilfeller
- Utarbeide teoretiske framstillinger av reglene på området
- Bidra til konkret utforming av juridiske tekster, for eksempel lovforslag, forskrifter eller avtaler

Generell kompetanse

Kandidaten vil kunne bruke sine kunnskaper og ferdigheter på området i:

- Juridisk saksbehandling i offentlig og privat virksomhet
- Dømmende eller annen konfliktløsende virksomhet
- Juridisk rådgivning
- Juridisk utredningsvirksomhet
- Lov- og annet regelverksarbeid

Litteratur

Innføringslitteratur

Dragomir, Larisa: European Prudential Banking Regulation and Supervision: The Legal Dimension, 2010, ch 1-2,9-62

og

Blair QC, Michael, George Walker and Stuart Willey: Financial Markets and Exchange Law. Second Edition OUP 2013, Part 1 - Financial Markets:

1. Financial Markets and Exchanges, **George Walker**, S.3-43
2. Exchange Review, Regulation and Evolution, **George Walker**, s. 44-100

Hovedlitteratur

"The Foundations and Future of Financial Regulation. Governance for Responsibility" by Mads Andenas and Iris H-Y Chiu, Routledge 2014

Tilleggs litteratur

"Regulating and Supervising European Financial Markets. More Risks than Achievements", by Mads Andenas and Gudula Deipenbrock (eds.), pp. 1 – 12, 43 - 66, 215 - 230, 253 - 276, 365 – 392

"Governance of Global Financial Markets. The Law, the Economics, the Politics" by Emiliós Avgouleas, Cambridge University Press 2012

"Harmonising and Regulating Financial Markets", by Mads Andenæs, in M. Andenæs and C.B.Andersen: Theory and Practice of Harmonisation, 2012, s.1-29

"The Regulation of International Financial Markets: Perspectives for Reform", by Rainer Grote and Thilo Marauhn, Cambridge University Press 2006

"The Law and Practice of International Banking", by Charles Proctor, Oxford University Press 2010

Bronwen Morgan and Karen Yeung, *An introduction to law and regulation: text and materials*, Cambridge University Press, 2007 ch 1-2 p 1-77.

"Future of Financial Regulation", by Iain G MacNeil and Justin O'Brien, Hart Publishing 2010, introduction, ch 3, 4, 5, 6, 7, 8 10, 11, 26, 27.

JUS5980 Skatterett II

Ansvarlig faglærer: Arvid Aage Skaar

Forslag til endring i hjelpemidler:

Domssamling for Skatterett II som er under utarbeidelse av JSU.

Følgende litteratur strykes (foreldet):

Innføringslitteratur.

Skaar, Arvid Aage og Tor S. Kildal: Bedriftsskatterett, Oslo 2012

Brudvik, Arthur: Skatterett for økonomer, 2012

JUS5982 Skatterett III

Ansvarlig faglærer: Arvid Aage Skaar

Forslag til endring i hjelpemidler:

Domssamling for Skatterett III som er under utarbeidelse av JSU

Følgende hovedlitteratur legges til:

Naas, Henning m.fl.: Norsk internasjonal skatterett (Oslo 2011) kap 23, side 930-1021

Terra/Wattel: European Tax Law, kap 4.2 (s.198-252)

Følgende hovedlitteratur strykes:

Skaar, Arvid Aage m.fl.: Norsk skatteavtalerett (Oslo 2006) side 326-456

Lang Michael (eds): Introduction to European Tax Law on Direct Taxation (pp 13-110)

SPRÅKEMNER

ENGSEMJ engelsk for jurister

Ansvarlig faglærer: Malcolm Langford

Erstatter eksisterende litteratur med:

Hovedlitteratur:

Gary Slapper and David Kelly, *The English Legal System*, 17th ed. (Routledge, 2016), 1-54, 81-183, 229-290, 309-339, 391-681 (550 pages).

US State Department, *Outline of the U.S. Legal System* (85 pages).

British Politics: A Very Short introduction, Wright, T. (2003) Oxford paperbacks, pp. 1-30 (30 pages).

Jill Poole, *Casebook on Contract Law* (OUP 2016), pp. 1-24 (24 pages).

Tillegslitteratur:

Wendy Gabrielson, *Compendium for Writing and Speaking English*.

Rupert Haigh, *Legal English*, 4th edition (London: Routledge, 2015), pp. 1-278 (139).

Lisa Webley, *Legal Writing*, 4th edition (Routledge, 2016).

Cheryl Saunders, 'Constitutional Arrangements of Federal Systems', *Publius*, 1995, 61-79.

Giuditta Cordero-Moss, 'Limits to Party Autonomy in International Commercial Arbitration', [Oslo Law Review](#) (2014), 47-65.

O. Jones, *The Establishment*, (2012) Penguin books (particularly, chaps, 1, 2 & 4)

W. Brian Simpson, *Leading Cases in the Common Law* (Oxford: Oxford University Press, 1995).

Charles Abernathy, *Law in the United States*, (St. Paul, MN : Thomson/West, c2006)

Forslag til endring i fagbeskrivelse:

Kort om emnet

Emnet har som hovedmål å styrke studentenes kompetanse i skriftlig og muntlig engelsk i en juridisk kontekst. Undervisningen vil ta hensyn til målgruppens spesielle studie- og yrkesinteresser og styrke studentenes kompetanse som juristlingvister.

Kurset er spesielt egnet for de som planlegger å studere i utlandet eller jobbe i et arbeidsmiljø der engelsk blir brukt, og vil utdype sine kunnskaper om et utenlandsk rettssystem. Dessuten vil kurset forbedre engelskferdighetene før studentene tar et engelskspråklig valgemenne senere i studiet.

Fra høsten 2016 består kurset av de følgende elementene

- Innføring i angloamerikansk rettssystem, historie, offentlig og privat rett, prosedyre og føderalisme.
- Innføring i juridisk fagterminologi/teknikk og forbedring av grammatikk
- Skriftlige og muntlige øvelser (oversettelse av juridiske tekster, oppsummering av rettsaker, skriving av avtaler og brev, prosedyre konkurranse)

Juss i aksjon (juss i angloamerikanske samfunnet, advokatliv osv)

Forslag til endring i læringsutbytte (må beskrives i kategoriene: kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse):

Hva lærer du?

Gjennom ulike muntlige øvelser (bl.a. "moots", rollespill, diskusjoner) vil du utvide ditt ordforråd og kjennskap til idiomatiske og fagtekniske uttrykk. I tillegg trener du på både generelle og fagspesifikke lese og skriveferdigheter i engelsk. Du vil lære å unngå de typiske feilene nordmenn gjør i engelsk når det gjelder både ordvalg og uttale, grammatikk og tegnsetting. Innføringen i det politiske systemet og rettssystemet er gjort i et komparativt perspektiv. Det sammenlignes systematisk med norske forhold.

Kunnskap

Dette har du kunnskaper om etter å ha fullført emnet:

rettssystemet i USA og Storbritannia og rollen av 'caselaw'
sentrale juridiske konsepter og termer med fokus på følgende områder: contract law, tort law, criminal law, civil procedure, constitutional and transnational/international law
advokatpraksis i USA og Storbritannia og transnational advokatpraksis

Ferdigheter

Dette kan du etter å ha fullført emnet:

- forklare og drøfte engelske tekster i ulike juridiske sjangere
- lese og forstå "cases" på engelsk
- oversette og skrive tekster med juridisk innhold
- skrive formelle juridiske tekster av ulik art på engelsk
- sammenligne det anglo-amerikanske og det norske rettssystemet
- diskutere samfunnsmessige og juridiske forhold og argumentere på engelsk
- holde et kort foredrag på engelsk og presentere en sak på engelsk

Generell kompetanse

Emnet gir generell kompetanse i engelsk for jurister, samt at det forbedrer studentenes muntlige, skriftlige og grammatiske ferdigheter.

Faget skal også øve opp studentenes evne til systematisk å tenke komparativt og i et bredere perspektiv.

Undervisning

Undervisningen går over to semestre, med oppstart om høsten og avsluttende eksamen om våren. Det forutsettes at studenten møter godt forberedt til timene. Hjemmearbeid innebærer blant annet å lese, forberede innlegg, gjøre oversettelser og grammatikkoppgaver. Kurset krever aktiv deltakelse i timene, for eksempel gjennom høytlesing og gruppearbeid.

Obligatoriske aktiviteter - krav for å kunne avlegge eksamen:

Studenter som ikke møter opp til de 2 første undervisningstimenene uten å melde fra på forhånd vil få sin påmelding til emnet slettet i Studentweb av administrasjonen.

Det kreves oppmøte på **50% av undervisningen**. I tillegg må hver student få godkjent 8 oppgaver: 'locating cases'; 'translation'; 'case summary'; 'case presentation'; 'client letter'; 'moot'; 'thematic presentation'; og 'essay'. Studenter som ønsker å slutte på emnet i løpet av semesteret må gi beskjed om dette

Eksamen

Det er krav om oppmøte til undervisning og gjennomføring av obligatoriske aktiviteter for å kunne avlegge eksamen i emnet, se under overskriften Undervisning.

Eksamen består av en 6-timers skriftlig eksamen og en muntlig eksamen av ca. 30 minutters varighet. Begge må tas i samme (vår-) semester. Den endelige karakteren regnes ut på grunnlag av skriftlig og muntlig eksamen i forholdet 2:1. Den bedømmes etter en gradert skala fra A til E for bestått og F for ikke bestått

Totalt antall sider hovedlitteratur 689 s

EMNELEVERANSER TIL ANDRE STUDIEPROGRAM

HUMR5131 Menneskerettigheter

Ansvarlig faglærer: Stener Ekern

Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggs litteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet):

Alle disse endringene er endringer i filosofidelen av pensum. For totaltallene for hele pensum, se nederst.

Endring i hovedlitteratur:

Legges til (helt ny):

Allen Buchanan 2013, *The Heart of Human Rights*, Oxford University Press, p. 50-81 (most of chapter 2) (32 pages)

<http://www.oxfordscholarship.com/view/10.1093/acprof:oso/9780199325382.001.0001/acprof-9780199325382> (+32 s)

Pogge, Thomas, "How Should Human Rights be Conceived?," *Jahrbuch für Recht und Ethik / Annual Review of Law and Ethics*, Vol. 3, *Themenschwerpunkt: Rechtsstaat und Menschenrechte / Human Rights and the Rule of Law* (1995), pp. 103-120 (18 p) (+18 s)

Waldron, Jeremy, "Rights in Conflict", *Ethics*, Vol. 99, No. 3 (Apr., 1989), pp. 503-519 (17 p) (+17 s)

Beitz, Charles, What Human Rights Mean, *Daedalus*, Vol. 132, No. 1, On International Justice (Winter, 2003), pp. 36-46 (11 p) (+11 s)

O'Neill, Onora: "The dark side of human rights", *International Affairs* 81, 2 (2005), 427-439 (13 pages) (+13 s)

Endres i form av flere eller færre kapitler enn sist:

Nickel, James, *Making Sense of Human Rights*, Malden, Mass.: Blackwell Publishing, 2007 (2nd ed.), ch 1-11, pp 7-184 (178 pp). (Tidligere ch 1-10, nå ch 1-11.) (+18 s)

Waldron, J., (ed.), *Nonsense upon Stilts. Bentham, Burke and Marx on the Rights of Man*, New York: Taylor and Francis, 1987, ch 3 (pp 22-76) (47 pp). (Tidligere ch 3 og ch 5.) (-31 s)

Fjernes fra hovedlitteratur (required reading) (men settes, nedskåret, på liste over tilleggslitteratur ('recommended reading')):

Griffin, James, *On Human Rights*, Oxford: Oxford University Press, 2008, ch 1 (1.2-1.6), 2, 3 (3.1-3.5), 4, 6, 7, 8 (110 pp). (-110 s)

Nytt totalt sidetall hovedlitteratur: 357 s (tidligere 348, altså +9 s).

Recommended literature:

Fjernes:

Benhabib, Seyla, Claiming Rights across Borders: International Human Rights and Democratic Sovereignty, *American Political Science Review*, vol. 103, no.04 (2009): 691-704. (15 pp) (-15 s)

Corradetti, Claudio, What does cultural difference require of human rights, in C. Holder and D. Reidy (eds.), **Human Rights. The Hard Questions**, Cambridge: Cambridge University Press, 2013, pp 136-149 (13 pp). (-13 s)

Legges til (flyttet ned fra hovedlitteraturog skåret ned):

Griffin, James, **On Human Rights**, Oxford: Oxford University Press, 2008, ch 1, 2 (pp. 9-56) (58pp). (-30 s)

Som før:

Nussbaum, Martha C, Capabilities and Human Rights, **Fordham Law Review**, vol. 66, 1997-1998: 273–300 (28 pp).

Legges til (helt ny) på 'recommended':

Nagel, Thomas "Personal Rights and Public Space", *Philosophy & Public Affairs*, Vol. 24, No. 2 (Spring, 1995), pp. 83-107 (25 p)

Nytt totalt antall sider: 111 mot tidligere 97, dvs + 14 s)

Nytt totalt antall sider hovedlitteratur: 794 sider, mot tidligere 785 sider.

HUMR 5132 Human Rights in Context

Ansvarlig faglærer: Gentian Zyberi

Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggslitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet):

Textbook for the course:

- Ilias Bantekas and Lutz Oette, *International Human Rights Law and Practice*, second edition (Cambridge University Press, 2016), chapters 1, 2, 3, 9, 10, 11, 13, 14, 17, 18, 19 (**473 pages**).

Articles and book chapters (313 pages):

- Eric Barendt, *Freedom of Speech* (Oxford University Press, 2005), pp. 74-116 (43 pages).
- Antoine Buyse, 'Words of Violence: "Fear Speech", or How Violent Conflict Escalation Relates to the Freedom of Expression', 36(4) *Human Rights Quarterly* (2014), pp. 779-797 (19 pages).
- M. Langford, 'Housing Rights Litigation: Grootboom and Beyond' in M. Langford, B. Cousins, J. Dugard and T. Madlingozi (eds), *Socio-Economic Rights in South Africa: Symbols or Substance?* (Cambridge University Press, 2014), pp. 187-225 (39 pages).

- Rikki Holtmaat, 'The CEDAW: a holistic approach to women's equality and freedom', in A. Hellum and H. Sinding Aasen (eds), **Women's Human Rights** (Cambridge University Press, 2013), pp. 95-124 (29 pages).
- Anne Phillips, *Gender & Culture* (Cambridge: Polity Press, 2010), pp. 16-37 (22 pages).
- Ekern, Stener, 'The Production of Autonomy: Leadership and Community in Mayan Guatemala', 43(1) *Journal of Latin American Studies* (2011), pp. 93-119 (26 pages).
- Kinga Gál, *The Council of Europe Framework Convention for the Protection of National Minorities and its Impact on Central and Eastern Europe* (European Centre for Minority Issues, Germany, 2000) (17 pages).

To be taken out:

- James Griffin, 'When Human Rights Conflict', in **On Human Rights** (Oxford University Press, 2008), pp. 58-82 (24 pages).
- Antônio Augusto Cançado Trindade, 'The Interrelation between the Access to Justice (Right to an Effective Remedy) and the Guarantees of the Due Process of Law' in *The Access of Individuals to International Justice* (Oxford University Press, 2011), pp. 63-75 (13 pages).
- Deborah Rhode, *Access to Justice*, 69(5) *Fordham Law Review* (2001), pp.1785-1819 (34 pages).

To be added:

- Kjersti Skarstad and Michael Ashley Stein (2017), *Mainstreaming Disability in the United Nations Treaty Bodies*, [Journal of Human Rights](#) (45 pp).
- Martin Scheinin, *Access to Justice before International Human Rights Bodies: Reflections on the Practice of the UN Human Rights Committee and the European Court of Human Rights*, in Francesco Francioni (ed), [Access to Justice as a Human Right](#) (Oxford University Press, 2007), pp. 135-152 (18 pp).

- Francesco Francioni, The Rights of Access to Justice under Customary International Law, in Francesco Francioni (ed), [Access to Justice as a Human Right](#) (Oxford University Press, 2007), pp. 1-55 (55 pp.).

Recommended reading (besides other chapters in the textbook):

- Eric A. Posner, *The Twilight of Human Rights Law* (Oxford University Press, 2014) (185 pages).
- Corradetti, Claudio, 'What does cultural difference require of human rights' in C. Holder and D. Reidy (eds), **Human Rights. The Hard Questions** (Cambridge University Press, 2013), pp. 136-149 (13 pages).
- Sandra Fredman, 'Engendering socio-economic rights', in A. Hellum and H. Sinding Aasen (eds), *Women's Human Rights* (Cambridge University Press, 2013), pp. 217-242 (25 pages).
- Jeremy Waldron, 'Socio-Economic Rights and Theories of Justice', in Thomas Pogge (ed), *Freedom from Poverty as a Human Right* (Paris: UNESCO), pp. 21-49 (26 pages).
- Malcolm Langford (ed.), 'Justiciability of Social Rights: From Practice to Theory', in Malcolm Langford (ed), *Social Rights Jurisprudence: Emerging Trends in International and Comparative Law* (Cambridge University Press, 2009), pp. 3-45 (42 pages).
- Celestine Nyamu Musebi, 'Pulling apart? Treatment of pluralism in the CEDAW and the Maputo Protocol', in A. Hellum and H. Sinding Aasen (eds), *Women's Human Rights*, (Cambridge University Press 2013), pp. 183-213 (31 pages).
- Martha C. Nussbaum: 'The Role of Religion' in Martha C. Nussbaum (ed), *Women and Human Development: The Capabilities Approach* (Cambridge University Press, 2000), pp. 206-240 (34 pages).
- Asbjørn Eide 'The Framework Convention in Historical and Global Perspective' in Mark Weller (ed), *The Rights of Minorities: A Commentary on the European Framework Convention for the Protection of National Minorities* (Oxford University Press, 2005), pp. 25-47 (22 pages).
- G. Zyberi 'The Role of Non-State Actors in Implementing the Responsibility to Protect', in Cedric Ryngaert and Math Noortmann (eds.) *Human Security and International Law: The Challenge of Non-State Actors* (Intersentia, 2014), pp. 53-74.
- G. Zyberi, 'The International Court of Justice and the Rights of Peoples and Minorities' in Christian Tams and James Sloan (eds.), *The Development of International Law by the International Court of Justice* (Oxford University Press, 2013), pp. 327-352.

Forslag til internasjonale rettskilder og/eller fremmedspråklig litteratur:

1. Ole Kristian Fauchald and Bård Sverre Tuseth (eds), *Global and Regional Treaties* (Oslo, 2016).
2. Alison Bisset (ed), *Blackstone's International Human Rights Law Documents*, tenth edition (Oxford University Press, 2016).

Forslag til endring i fagbeskrivelse:

Course content

The catalogue of human rights and their use in public discourse has expanded considerably over the last decades. This expansion process and related controversies are discussed and analyzed at length in scholarly

writing in different fields, including law, philosophy, and political sciences. The controversies and competing interests of different stakeholders are evident in the legal and political demands of individuals, States, and non-State actors.

Based on a selection of topics, this course sets out to examine how certain rights and protections for certain categories of persons have emerged, have been interpreted and have been applied in practice. The focus will be on a selection of civil and political rights, socio-economic rights, collective rights, and extra-territorial rights which generate considerable controversies in their practical application. Each selected topic will be presented through a multi-disciplinary method. This presentation will involve establishing the historical and political background of the specific right, assessing philosophical debates and problematiques, examining its recognition and interpretation in international and comparative law, and assessing its broader interpretation and application in practice. Due attention will also be devoted to potential and actual conflicts between different rights.

Forslag til endring i læringsutbytte (må beskrives i kategoriene: kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse):

Learning outcome

Knowledge

After having completed this course the student will have:

- a good understanding of a selection of civil, political, socio-economic rights, and collective human rights, as well as issues of equality and access to justice;
- knowledge about the historical and political background of the selected rights and how they affect current political debates;
- knowledge about philosophical debates and problems relating to access to justice;
- knowledge about the recognition and interpretation of these rights in international and comparative law;
- knowledge about perceived and actual conflicts between different rights.

Skills

After having completed this course the student will be able to:

- assess procedural and substantive human rights from different disciplinary perspectives;
- identify different rights and debate their respective justifications;
- assess how the application of human rights affects political and socio-legal processes;
- assess how substantive human rights are interpreted and applied in practice;
- present oral and written arguments about human rights, using different methods.

General competence

After having completed this course the student will be able to:

- assess the relationship between legal and non-legal perspectives on human rights;
- assess how the interaction among different stakeholders determines the scope of the right concerned;
- assess the effectiveness and impact of human rights law in a societal context.

Totalt antall sider hovedlitteratur: 786 pages

